

8598

LEGE

PENTRU

TOCMELILE DE LUCRARI AGRICOLE

CRAIOVA.

TIPO-LITOGRAFIA NAȚIONALĂ RĂLIAN SAMITCA.

1882.

PREȚIUL 25 BANI.

LEGE

PENTRU

TOCMELILE DE LUCRARI AGRICOLE

Biblioteca Centrală
Regională Craiova

CRAIOVA.

TIPO-LITOGRAFIA NAȚIONALĂ BĂLIAN SAMITCA.

1882.

2898.

LEGE

PENTRU

TOCMELILE DE LUCRARI AGRICOLE.

CAPITOLUL I.

**Despre tocmelile de lucrări agricole supuse legii
de facia.**

Art. 1. Tocmelile de lucrări agricole supuse legii de facia sunt :

a) Invoelile în bani, prin care cultivatorul se obliga a lucra cu ziua sau cu măsura, la următoarele și anume munci agricole : arat, semănat, grăpat, prașit, săpat, secerat, cosit, cules, adunat, treerat și carat la finărie, la arie și la magasia de pe moșie.

b) Invoelile pentru închirierea pământurilor de pășune, (islas sau imaș) pentru care cultivatorul se obliga ca drept chirie să răspundă, pe lângă o plată în bani și muncă.

c) Invoelile prin cari se dă cultivatorului o parte de pământ pentru finéța sau arătura, spre a'l întrebuința sau cultiva pe sēma lui, în schimbul căruia el se obliga ca drept chirie să răspundă bani și muncă, sau muncă și parte din recolta, sau și una și alta.

d) Invoelile pentru închirierea de locuri de pașune, de finetă saŭ de aratură, pentru care cultivatorul se obligă a răspunde plata în bani; transporturile de cereale la schele și gară, lucrul viilor și al grădinilor, angajamentele de serviciu cu anul și cu luna, privitoare la cultura și exploatarea pământului; acestea numai într-o cât privesce autentificarea actului, iar esecutiunea rămâne în dreptul comun.

Art. 2. Clausele penale și acele de solidaritate în contractele de lucrări agricole sunt prohibite.

Art. 3. Contractele pentru lucrări agricole nu se pot încheia de cât între cultivatorii agricoli, în persoană, și între acei-ce exploatează moșii, ori împuterniciții acestor din urmă.

Aceste contracte trebuie să cuprindă obiectul învoelei, prețul, natura și felul lucrării, precum și epoca la care să se execute.

CAPITOLUL II.

Despre formele la cari sunt supuse contractele agricole și despre termene.

Art. 4. Tote tocmelile pentru lucrări agricole cuprinse în această lege, trebuie să fie autentificate și înregistrate de către autoritatea comunală respectiva, prin îndeplinirea formelor prevădute la capitolul III. de mai jos.

Art. 5. Numai autoritatea comunală a domiciliului muncitorului contractant este competentă a legalisa și înregistra contracte de lucrări agricole.

Muncitorul agricol, însă, poate încheia contracte agricole și în alta comună, sub condițiunea de a prezenta un certificat dela primarul domiciliului său, că nu are contractată o asemenea lucrare în comuna sa, sau că s'a angajat numai pentru o parte din munca ce poate efectua.

Acest certificat veștut de primar, rămâne anexat la registrul tocmelilor, unde s'a înregistrat actul.

Refusul primarului de a libera un asemenea certificat constituie delictul de refuz de serviciu, legalmente datorit, și se pedepsește conform art. 190 din codul penal.

Primarul care a legalizat contractul unui agricultor din alta comună, este obligat a comunica, cel mult în termen de 3 zile, primarului comunei unde domiciliază agricultorul, copie legalizată dupe acest contract, sub luare de dovadă.

Primarul care va contraveni acestei dispozițiuni va fi, în cas de reclamațiune, pasibil de o amendă dela 50 lei la 100 lei.

Art. 6. Primarii și scriitorii comunei cari vor legaliza tocmeli de lucrări agricole a unor locuitori din alta comună, fara certificatul prevădut la articolul 5, vor fi supuși la o amendă de 50 până la 100 lei, în folosul comunei, și persoana vatămată rămâne în drept a cere despăgubire pe calea ordinară pentru prejudiciul ce ar suferi din faptul primarului și a scriitorului.

Art. 7. Sunt de drept nule, îndată ce ar aduce vatămare unei a treia persoane, învoelile

ce s'a'au făcut cu locuitorii din alta comuna fără să fi înfățișat certificatul prevădută la art. 5.

Art. 8. Tocmelile pentru muncă nu pot fi îndeplinite de cât în localitatea pentru care au fost contractate și numai la lucrarea cuprinsă în contract.

Ele nu pot fi cedate în nici un caz de cât de la argiculatorul actual către cel ce l'ar succeda în exploatarea aceleiași moșii.

Art. 9. Tocmelile pentru lucrările prevădute la art. 1, aliniatul *a*, se vor putea încheia pe termen până la doi ani agricoli.

După trecerea de doi ani de la promulgarea legii de față, tocmelile acestea nu se vor mai putea încheia de cât pe termen de un an.

Contractele prevădute la aliniatele *b* și *c* nu se vor putea încheia de cât pe termen de trei ani agricoli.

Autoritățile comunale sunt oprite a legaliza și înregistra contracte agricole pe termene mai îndelungate.

Art. 10. Anul agricol determinat prin prezenta lege începe la 1 ale lunii Martie și se termină la sfârșitul lunii Februarie care urmează.

Art. 11. Tocmelile agricole se vor putea încheia ori-când în cursul anului, pentru ani urmatori imediați, pe termenele prevădute la art. 9.

Contractele de tocmeli agricole, însă nu au puterea legală de cât din momentul ce au fost legalizate și înregistrate de autoritatea comunală.

Ori-ce tocmela încheiata pentru alți ani de cât aceia ce urmează imediat, nu poate fi nici legalizată, nici înregistrată de autoritatea comunală.

CAPITOLUL III.

Despre înregistrarea și îndeplinirea tocmelilor agricole.

Art. 12. Fie-care consiliu comunal rural va avea un registru parafat și legalizat de comitetul permanent, în care se vor transcrie pe rând, după data prezentării lor, și se vor numerota, toate tocmelile pentru lucrări agricole în întregul lor.

La sfârșitul fie-cărui act de tocmela va urma sub-scrierea ambelor părți contractante și legalizarea consiliului comunal, contra-semnata de scriitorul comunei.

Persoanele care nu știu carte pun degetul pe semnul crucii.

Art. 13. Contractele agricole nu vor putea fi legalizate de autoritatea comunală și trecute în registrul prevăzut la art. 12, de cât după ce se vor citi în fața și auzul părților contractante.

Partile contractante vor declara prin grai că cele coprinse în contract sunt conform cu libera lor voință și ca nu au să opună nici o contestațiune.

Dacă primarul sau nici unul din consilieri nu vor ști a scrie și a citi, formalitățile prevăzute mai sus se vor îndeplini în prezența a doi martori, cu știința de carte, propuși de locuitorii contractanți, cari vor fi cu preferință din localitate. Acești martori vor sub-semna în josul actului, după semnăturile părților ca au fost fația.

Îndeplinirea tuturilor formalităților coprinse în acest articol se va constata prin actul de le-

galisare sub pedeapsa de nulitate a contractului.

Art. 14. Fie-care registru va cuprinde actele încheiate și legalisate de autoritatea comunala în cursul unui an agricol.

Ele vor purta următorul titlu :

„Registru pentru tocmeli agricole.

„Județul

„Plasa saș plaiul

„Comuna

„Anul agricol“

Veri-ce răsătură, vîrsare de cernelă, rupere saș schimbare de rînd și de număr în aceste registre, va aduce primarului și scriitorului comunei cîte o amendă pînă la 50 lei.

La cas de fapt inadins și cu rea credință, pentru schimbarea numărului, modificarea, denaturarea cu viclenie, dregerea saș falsificarea actelor de tocmeli, primarul și scriitorul comunei, pe lînga amenzile de mai sus, se vor supune pedepselor prescrise în codul penal.

Art. 15. În fie care an agricol la fînitul lunii Februarie, registrele tocmelilor de lucrări agricole se vor încheia de primar și consiliul comunal, se vor verifica printr'un membru delegat al comitetului permanent și se vor păstra în cancelaria comunei.

Parțile contractante pot ceré ori cînd sa li se comunice copii legalisate dupa actele lor respective din aceste registre și autoritățile comunale sunt datóre a le îndeplini cererea.

Art. 16. Consiliile județene saș comitetele permanente aș tot-d'auna dreptul de a revisui

registrele de tocmeli agricole și a culege sciințele de cari vor avea necesitate.

Ele sunt obligate să trimită comunelor cel mult până la 1 Ianuarie al fie-cărui an registrele formate conform art. 12 și 14.

Art. 17. Acei cari exploatează moșii, fie proprietari, fie arendași, sunt îndatorați a socoti pe agricultori la finitul fie-carei campanie anuale, și a depune până la 1 Martie următor, la cancelaria comunei, listele de remașițele de muncă și de bani rezultând din tocmeli agricole ce ar mai avea pe la locuitori.

Mai sunt îndatorați a libera fie-cărui muncitor în parte chitanțe tipărite dintr'un registru cu matca, pentru toate lucrările ce li s'au făcut după contracte, în cari se va arăta remașițele sau lichidarea.

Art. 18. Sumele datorate pentru muncă nu pot fi reținute pentru veri-o altă datorie.

Nu intra în această restricțiune sumele împrumutate muncitorului spre a 'și cumpăra instrumente și vite de muncă, întru cât aceste sume vor fi lichide și exigibile.

Art. 19. Nu se poate preface în contractări de muncă agricolă nici o datorie care provine din daraveri străine de lucrări agricole prevădute în această lege.

Sumele date muncitorului spre a 'și cumpăra instrumente și vite de muncă, nu sunt cuprinse în restricțiunile de mai sus.

Art. 20. În cas când din cauza cultivatorului moșiei sau din nevoința muncitorului, socotelile nu sunt încheiate conform dispozițiunilor art. 17, nevoința unuia sau altuia se constată prin pro-

ces-verbal încheiat de primar în urma prevestirei formale a părții îndarătнице, făcută prin autoritatea comunala, dupe cererea părții stăruitoare. În acest cas, socotéla se va face în facia primarului asistat de un consilier și un scriitor. Ea devine îndatoritoare pentru amândoué părțile, cu drept de apel la judecătorul de plasa în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 21. Pentru rămășițele de muncă, muncitorii agricoli se pot învoi a le esecuta în anul viitor său a le plati în bani.

Plata se va regula după prețul muncii prevădută în contract, iar în lipsa de acesta după prețul curent în timpul când era să se facă munca.

Inscrisul prin care muncitorul se constituie dator pentru prețul rămășițelor de muncă, legalizat de autoritatea comunala, după formele prevădute la art. 13, face credința înaintea justiției ca act autentic.

Art. 22. Nu se pot stipula dobânzi la sumele rezultând din rămășițe de muncă, din ori-ce avansuri bănești sau din tocmele agricole prevădute de presenta lege.

Art. 23. Consiliile județene, în fie-care an, în cele d'întâiș sedințe din sesiunea lor ordinara, luând și avisul comițiilor agricole și consiliilor comunale rurale, vor constata prin tarife prețul muncilor agricole anuale.

Aceste tarife vor fi întocmite în deosebi pentru fie-care regiune a județului (plaiuri, podgorie sau câmp) și pe diferitele epoci ale anului, precum și pe natura și felul muncii, cu ziua sau cu măsura.

Ele vor servi ca norme de prețuri curente la lichidarea tocmelilor dintre părți când contractul n'ar fi stipulat prețul.

Tarifele ast-fel întocmite se vor publica prin *Monitorul Oficial*, și prin ori ce alte mijloce locale, și vor sta afișate în cancelariile comunale respective în tot cursul anului următor.

CAPITOLUL IV.

Despre jurisdicțiune și execuțiune.

Art. 24. Esecutarea contractelor pentru tocmeli agricole se face de către primarul local și ajutoarele sale.

Aceștia vor chema pe datornici la lucrul pentru care s'au tocmnit cu contract.

Când muncitorul se va împotrivi, cultivatorul are dreptul, prin concursul primarului și în prezența unui consilier comunal, să tocmască alți muncitori pentru săvârșirea lucrului, după prețurile curente în localitatea și la momentul lucrului, în socoteala muncitorului nesupus.

Acest preț, constatat prin proces-verbal, se va implini de către autoritatea comunală din propria avere a debitorului, cu formele prescrise la articolul următor, esceptându-se casa și pământul dobândit prin legea rurală și averea pe care legea o scöte de sub urmarire.

În cas când nu s'ar putea găsi alți muncitori în locul celor ce s'au împotrivit a esecuta munca pentru cari erau tocmniți și ar resulta pagube din această cauză, cultivatorul este în drept a

18592

se adresa autorităților judecătorești, pentru despăgubirea sa din averea debitorului.

Art. 25. Urmărirea averei debitorului se va face de către primar, în virtutea procesului-verbal prevădută în articolul precedent.

Vândarea se va face în cinci zile libere dela data înregistrării cererii de urmărire pentru cei prezenți, și în zece zile libere pentru cei absenți.

Vândarea se va publica printr'un afiș alipit pe ușa primăriei; afișul va cuprinde numai suma vnzării, suma pentru care se face urmărirea și averea urmărită a debitorului; creditorul fixăda prețul de la care va începe licitațiunea.

Termenul vnzării se va face cunoscut și debitorului de către primar, d'odată cu alipirea afișului pe ușa primăriei.

Contestațiunile se vor adresa consiliului comunal, care le va judeca în mod definitiv în termen de patru zile pentru cei prezenți și nouă zile pentru cei absenți, dela notificarea punerii în vnzare a averei debitorului.

Hotărârile date în urma vnzării nu vor avea nici un efect în privința cumpărătorului; vnzarea însă a averei datornicului scutită de lege, este nulă de plin drept.

Primarul care va sevârși asemenea vnzare se va pedepsi cu închisoare corecțională de la 15 zile până la 2 luni.

Art. 26 Ori-care ar fi învoiala încheiată între cultivatorul de moșie și lucrătorul agricol, acesta nu va putea fi executat nici urmărit, conform legii de față, pentru două din zile lucrătoare ale săptămânii, Vinerea și Sambata,

carl sunt lasate pentru propriile sale lucrari agricole când le va avea de facut.

Art. 27. Când cultivatorul nu va plăti muncitorului la termenul stipulat prețul muncii făcute, sau în cas când termenul nu va fi stipulat, îndată dupe efectuarea muncii, autoritatea comunală, în urma unei somațiuni formale făcute datornicului, după reclamațiunea muncitorului și în termen de 5 zile libere, va proceda la esecutarea debitorului pentru împlinirea prețului datorit, prin aceeași procedură prevedută la art. 25 de mai sus.

Art. 28. Contractele prin cari același muncitor se angagiađa la mai multe persoane, se vor esecuta după ordinea în care acele contracte vor fi fost trecute în registrul tocmelilor agricole.

Art. 29. Când munca nu se pôte face din cause independente de voința părților, locuitorul va fi obligat a face în același an alte munci agricole echivalente, dacă nu va fi angajat aiurea, sau va restitui banii dați pentru acea muncă fără dobânda, fiind datoria considerată ca personală.

Art. 30. După ce s'a terminat seceratul grânelor, culesul porumbului sau a altor plante, dijmuitul trebuie sa se înceapă și sa continue fara întrerupere, afară de casul de forță majoră, cel mai târziu dupe 40 zile, pentru fiecare categorie de recolte.

În cas de întârziere, fie din partea cultivatorului, fie din partea muncitorilor, dijmuirea se va face din oficiu de către primar, asistat de către doi consilieri, după care partea prezentă va fi liberă ași ridica partea ei de recoltă,

îndeplinind mai întâiu condițiile tocmelei privitoare la operația dijmuitului.

Primarul și consilierii vor constata această operațiune prin proces-verbal, după care se va comunica copie legalisată părții absente, în termen cel mult de 24 ore.

Nu se va putea însă proceda la această operațiune, de cât numai în urma unei somațiuni formale din partea autorității comunale, în care se va arăta și ziua hotărâtă pentru dijmuit.

Art. 31. În cas de contestațiune la măsurătoarea pogónelor saũ falcilor date în lucru saũ în chirie, primarul comunei este dator a verifica măsurătoarea și a o constata prin proces-verbal.

CAPITOLUL V.

Sanctiuni și penalități.

Art. 32. Tóte plângerile provenite din tocmele agricole se vor judeca de către instanțele judiciare ordinare ale locului unde tocmeala trebuie să se execute, după legile în vigóre relative la competența.

Prin această însă nu se va suspenda esecutarea prevădută la art. 24 și 25.

Judecata se va face de urgență și fără plata de timbru.

Art. 33. Ori-ce pretențiuni, resultând din tocmele agricole, din veri-ce parte, se prescriu în doui ani de la espirarea termenului de rafiuală prevădut în legea de față, dacă în acest interval nu a urmat reclamațiune.

Art. 34. Primarul și ajutóarele sale cari, cu rea credința, va refusa să procedă la esecutarea contractelor de munci agricole, conform art. 24, 25, 30 și 31 din legea de față, se vor pedepsi cu închisóre de la 15 zile la 2 luni, îndatorându-se a plati și daunele isvoríte din acest delict.

Iar dacă din parte-le nu va fi fost de cât o simpla negligență, atunci vor rămâne respun-detori numai de daune către partea vătămata.

Art. 35. Primarul și ajutóarele sale, cari, fie prin înțelegere cu una din părți, în vedere de veri-un folos, fie prin alte manopere frauduloase, vor trece peste atribuțiile lor determinate prin presenta lege, înregistrând sau esecutând acte abatute de la dispozițiile legii, ori esecutându-le prin calcarea legii sau saversind și alte abateri preveđute în legea penală, se vor face culpabili de delictul de abus de putere și se vor pedepsi ca atari conform art. 147 și 148 din cod. penal.

Art. 36. Primarul și scriitorul comunei cari nu se vor conforma prescripțiunilor art. 12, 13 și 15 din presenta lege, făcend ceea ce legea interdice de-a face, sau nefacend ceea ce legea ordonă de-a face, se vor pedepsi conform codului penal ca falsificatori de acte publice.

Nu se pot sustrage de la penalitatea preveđută mai sus primarii și consilierii respectiv, sub cuvnt că ar fi primit ordinele scrise sau verbale de la autorități superioare pentru legalizarea sau nelegalizarea, pentru esecutarea sau neesecutarea unui act de tocmelă agricolă.

CAPITOLUL VI.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 37. Contractele agricole existente la epoca promulgării prezentei legi, întru cât vor fi conforme dispozițiunilor legii din 1872, sunt și rămân respectate, cu singura excepțiune prevădută la articolul următor.

Esecutarea și lichidarea lor însă nu se poate face de cât conform dispozițiunilor legii de față.

Partile contractante pot, de comun acord, să modifice acele contracte spre a le pune în armonie cu dispozițiile acestei legi.

Art. 38. Contractele agricole în bani actualmente existente, pe termene mai lungi de cât cele prescrise la art. 9, nu vor beneficia de esecutarea excepțională prevădută la art. 24 și 25 de cât pentru cei întâiu doi ani ce urmădea promulgarea legii de față.

Pentru anii următori muncitorii contractanți pot să se rescumpere contractele sau să le reînnoiască la timp, conform cu cele prescrise prin noua lege.

Art. 39. Tote legile și dispozițiunile atingetote de tocmele agricole și esecutarea lor contrarii legii de față sunt și rămân desființate.

1,006